Був собі один чоловік дуже вбогий; працював він гірко, тяжко робив укупі з своєю молодою жінкою, та все дарма: горя не меншало, щастя не більшало, злидні не переводились, навіть і молода дружина й та не тішила його. От він і надумався покинути її саму на який там час та пошукати щастя-долі на чужій стороні. Попросився та й пішов. Чимало мандрував він по світі, багато міст перейшов, зазнав усякої праці, спробував усякого ремества, працював гірко, та тільки аж через 18 років зібрав суму — 300 червінців. Ото полічив гроші, бачить, що досить, та й пішов у свою сторону. Іде собі, іде, стрівся з якимсь дідом.

— Здоров!

— Дай, Боже, здоров'я.

— Звідки та куди?

От він і розказав тому дідові усе чисто, а той вислухав та й каже:

— Оце добре, що ти придбав 300 червінців. А хочеш, щоб у тебе було удесятеро більш?

— Чому ні? Авжеж хочу!

— Ну, то я тобі скажу таке слово, тільки віддай за це 150 червінців.

Подумав чоловік, подумав і віддав 150 червінців.

— Ну, кажи, яке слово?

— Ніколи не втручайся в чужі діла.

Зажурився чоловік, що за таке простісіньке слово довелося одсипати стільки грошей, але згадав, що ще у нього половина осталася, та й повеселішав. Ідуть далі.

— А що — чи хочеш придбати щастя на в весь свій вік? —знов питається дід.

— Ото б ще не хотів! Оце, як же його зробити?

— Я тебе навчу, коли хоч: скажу тобі ще одне слово, але ти; мені віддаси й останні 150 червінців.

Подумав, подумав чоловік та й віддав.

— Ну, кажи, яке слово!

— Сім раз прикинь, а один раз відріж, — каже дід.

— Тай по всьому?

— По всьому.

— І нічого більш?

— Нічогісінько!

— Ах ти ж, старий шахраю! Та я ж без тебе це давно знав. За що ж ти мене отак піддурив?

— Нічого, — каже старий, — не лайся, а добре пам'ятай, що я тобі сказав, то й побачиш, що воно збудеться.

Попростився чоловік з тим дідом, пішов своєю дорогою. Прийшов в одно містечко, а, може, то й город був: бачить, стоїть гарна, прегарна оселя, а в воротах тої оселі стоїть якийсь дідочок та так ласкаво закликає до себе перехожих і переїжджих. Став чоловік примічати і чудно йому стало, що скільки їх не входило у той двір, назад ніхто не вертався, і коні голодні стояли цілими днями, дожидаючи своїх хазяїв. Одного дня закликає його той дідок. Увійшов він у двір; бачить, скрізь гарно, господарство добре, сад розкішний. Увійшов у будинок, а там, неначе у царських палатах. Зараз ласкавий хазяїн (а той дідочок і був сам хазяїн) звелів зробити бенкет для свого проханого гостя. Зараз де не взялися слуги, музика, обід, почали приймати та частувати того чоловіка, неначе самого царя, або короля. Дивно йому стало, хотів він розпитатись, за що йому така честь, але згадав те слово, за яке заплатив свої перші 150 червінців, та й змовчав. Далі оступили його слуги з усякими напитками-наїдками та все такими чудними, яких він зроду не бачив і не чував; оступили та й почали розпитувати, що йому більше до смаку і чи він не хоче ще чого? Він подумав, подумав, та й каже:

— Усе добре, усе гаразд! Що не дасте, я все їстиму, я не перебендюю.

Так скінчив обід. Увечері хазяїн повів свого гостя в покої, де було наготовано багато ліжок; одні ліжка були довгі, другі коротенькі, одні вузькі, другі широкі, одні низенькі, другі високі.

— Це все я звелів постелити для тебе; вибирай, яке тобі найбільше до вподоби та й лягай. — Здивувався чоловік, але нічого не став розпитуватись, пам'ятаючи все те ж, перше слово, та й нічого не каже. — Чого ж це ти мовчиш? Порядкуй, як у своїм добрі, вибирай, яке найкраще, — каже хазяїн.

Гість подякував та й каже:

— Не турбуйтесь, все гаразд, і я зараз засну.

Тільки хазяїн вийшов з того покою, а він не зачепив ніякого ліжка, а ліг собі долі. Вранці сам хазяїн збудив його, подивився на нього пильно та й питається:

— Де це ти навчився так мудро поводитись?

Гість розказав йому, що і як було, розказав, як йому довелося за це віддати всі свої зароблені гроші, а самому остатись без грошика за душею.

— Нічого, — каже хазяїн, — я тобі дам удесятеро більш, а тепер ходім, побачимо, якого ти лиха збувся! — Він повів гостя у сад, а там було багацько могилок і межі ними чорніла свіжа, тільки що викопана яма.

— От це, — каже старий, — могилки отих людей, котрі дуже любили стромляти свого носа у мої діла, а це була зготована для тебе; якби ти став сперечатись зо мною, або дізнаватись про що, то пропав би.

Дав він багацько грошей чоловікові та й пустив його з богом. Іде чоловік, іде, прийшов і у свою слободу; підійшов до крайньої хатки та загляда у вікно; бачить, сидить жінка, дуже-дуже подібна до його жінки, та гладить по голові молодого парубка, а той їй щось розказує та сміються обоє так весело! Аж скипіло ревниве серце в чоловіка (бо він таки пізнав свою жінку), схопив він сокиру і вже хотів ускочити та зарубати невірну дружину, але згадалося йому друге слово чудного діда: "Сім раз прикинь, один раз відріж".

Кинув він сокиру, пішов до шинкаря, розпитується:

— Хто живе у маленькій крайній хатці? Шинкар йому й каже:

— Там живе бідна, але чесна жінка. Був у неї чоловік, але таке ледащо, кинув свою молоду жінку якраз як та мала привести дитину, тай потягся десь у мандри, тягається й досі, а вона цілий вік убивалася, працювала гірко робила та все годувала-ростила сина сокола. І ось виростила і не надивиться на нього і не намилується.

Чоловік од радости і не дослухав, зараз побіг він до своєї вірної жінки та до рідного сина, що він його й не бачив, як родився, розказав їм усе, що йому було, і всі вони стали жити-проживати у добрі та в щасті.